

SADRŽAJ

1. Atenska država i pravo	3
1.1 Društveni život Helena pre nastanka države	3
1.2 Početak državnosti na Atici	3
2. Atičko-delski savez, 477. god. pr.n.e.	4
3. Klisenove reforme, 509. god. pr.n.e.	5
4. Solonove reforme, 595./4. god. pr.n.e.	5
5. Periklove reforme	6
6. Narodna skupština Atene	7
7. Veće (bule) u demokratskoj Ateni	8
8. Aeropag	8
9. Heliaja i ostali sudovi	8
10. Državni službenici u Ateni	9
11. Stvarno pravo	10
12. Nasledno pravo	10
13. Obvezno pravo	11
14. Kazneno pravo	11
15. Bračno i obiteljsko pravo	12
16. Tezejeve promene	13
17. Sudski postupak	13
18. Porezni sastav i vojska	14
19. Društvo i gospodarstvo Atene	14
20. Uređenje u aristokratskoj republici	16

ATENSKA DRŽAVA I PRAVO

1 Društveni život Helena prije nastanka države?

O tom najstarijem razdoblju (oko 9.-8- st.pr.n.e.) znamo najviše iz izvora materijale kulture, ali i nešto iz kasnije pisanih vrela, jer su Heleni već početkom prvog tisućljeća ovladali pismom. Najvažniji izvor ipak ostaje Ilijada i Odiseja. U tom razdoblju početka državnosti, a to je ahajsko doba (11.-8. st.pr.n.e.) većina Helena živi u plemenima, na zadnjem stupnju barbarstva. Rat ima prived trgovine (gusarenje). Javljuju se i prvi obrti, osnovno sredstvo za život je stočarstvo, a naročito poljoprivreda. Maslina i vinova loza su najzdašnije kulture, dok su prinosi od žitarica znatno skromniji, nedovoljni da ishrane stanovništvo. To je ne samo razlog trgovine žitaricama, nego i vrlo mučnog rada na proširenju poljoprivrednih površina krčenjem, čišćenjem kamena i navodnjavanjem. Poljoprivreda ima uvelike izgled zajedničkog rada, u smislu ispomaganja, tj. zajedničkog rada pri početku privođenja poljoprivrednog tla obradi. To kao i obrana tog prostora plemenu kao cjelini daje pravo da se smtara vlasnikom zaposjednutog zemljišta. Društvena organizacija je plemenska. Bitna društvena cjelina je pleme, fila, a sastoji se od bratstava, fratrija, tj. od dijelova plemena koji potječu od zajedničke braće. Bratstvo se sastoji od rodova, dakle velikih obitelji. To je skup monogamnih obitelji koje potječu od zajedničkog pretka. One su patrijarhalnog tipa; žena je pod zaštitom, tj. pod muževim ili muškim starateljstvom. Budući da je za opstanak plemena bitna njegova vojna, fizička moć, a budući da nju čine muškarci, to je plemenska skupština, agora, skupština svih za rat odraslih muškaraca najvažniji društveni organ. Pored skupštine postoji i plemensko vijeće, bule kao oblik rodovskog federalizma, plemensko vijeće sačinjavaju starješine svih rodova plemena. Vijeće je operativni izvršni organ plemena. Vijeće je prethodno raspravljalo o svim pitanjima o kojima odlučuje skupština. Pleme je u skupštini biralo plemenskog starješinu, bazileus, on je vođa plemena. On je predstavnik plemena prema drugim plemenima, ne samo u ratu nego i onda kada treba pregovarati, ugovarati i sl. Odlučuje o ratnom plijenu, njegovoj raspodjeli, odnosno odlučuje o sukobima oko podjele plijena. Tako

postaje i sudac u sukobima među suplemenicima. Uz baziljejev vojni ugled, dodaju se sudski i duhovno-svećenički poslovi.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com